

umirati nedolžno žrtev, to ni tragično, pač pa neizmerno — žalostno.

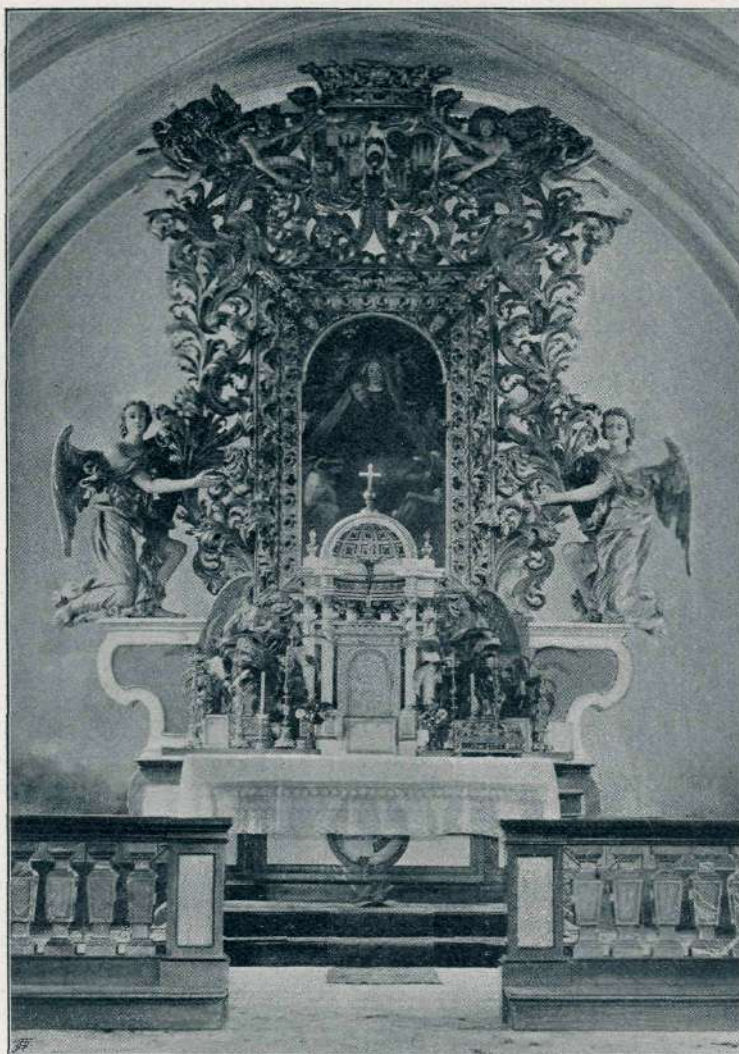
„Prestolonasledniki“ igrajo še v dōbi katolicizma na Norveškem in so izmed tehnično najboljših Ibsenovih iger. Dejanje je fino motivirano, značaji so ostro izklesani in dosledno izpeljani, dasi stopa preveč na dan jako protikatoliška tendenca. Kralj Hakon je

simpatična, poštena oseba, škof Nikolas pa je izmed vseh junakov Ibsenovih psihološko najbolj interesanten, v svoji vlogi še boljši, kot Schillerjev Fran Moor ali Shakespearjev Rihard III. Ni pa prav, da nas pušča Ibsen tudi tu v nejasnosti. Nihče ne ve, da je Hakon res sin prejšnjega kralja. Res, da delujočim osebam ni treba vedeti, zakaj da deluje ta ali oni v gotovem zmislu, a gledavec mora vedeti za to. Ibsen tudi Nikolasu nasproti ni postavil nikakega poštenega in vplivnega duhovnika. Ne zdi se nam verjetno, da bi takratni katoliški Norvežani nezakonskega sina poljubnega kralja stavili v isto vrsto z zakonskim. Pesnik sam dvomi o tem v drugem prizoru prvega dejanja. Pri Ibsenu naj nadškof iz Nidara od-

veže Petra od vseh njegovih obljub, tudi od celibata, ker hoče Skule postati oče nove dinastije. A v resnici more to storiti edino le papež. Gotovo so bili Ibsenu pred očmi protestantovski pastori, ko nam katoliškega župnika Trouda predstavi — oženjenega.

„Prestolonasledniki“ so poleg „Katiline“ edina Ibsenova zgodovinska igra; v njih je pokazal, da je ženialen tudi na tem polju.

„Stavbenik Solnes“ je tragedija notranje duševne nemogočnosti, moralne razuzdanosti, samoljubja in bogokletstva. Solnes je polovičar, ki hoče po vsej sili veljati za cellega moža. Kar je storil, je storil, a za nova

OLTAR V STOPIČAH.

dela nima več moči; dokler je veroval, je bilo drugače, a odkar se postavi prevzetno nad Boga, gre navzdol ž njim. Solnes je tip mladine, ki s svojimi radikalnimi nazori hoče naprej, ki zanikuje vse, kar je božjega, in zmetuje starejše, ki ji nasprotujejo.